

Lesson prepared by: Ms Marthese Grima
School Maria Assumpta Girls Secondary School, Hamrun
Class 4.1

F'din il-klassi m'ghandi l-ebda studenta li ghandha teknika gholja ghalhekk iddecidejt li ma tantx naghmel uzu minnha.

Hin 45 minuta (ghalkemm jista' jkun li tiehu aktar hin)
Sena Ir-raba' sena
Topik Protesta kontra l-qerda ta' l-ambjent
Poezija - Iz-Zabra ta' Victor Fenech
Numru ta' studenti 25
Rizorsi Pjanta, stampi, handouts, cassette
Ghanijiet - Jahsbu u jirriflettu dwar il-qerda tas-sigar
- Jithallew janalizzaw il-poezija fi gruppi permezz ta' loghba
(**Konfluenza/Teknika**)
- Jaghrfu l-metrika, u t-termini lerrerarji li nsibu f'din il-poezija partikolari (**Precizjoni**)

L-ewwel pass - permezz ta' pjanta bhala eżempju niddiskutu dwar il-htigijiet bazici li ghandha bzonn biex tikber. (**P/K**) Dawn jitnizzlu fuq il-bord.

Ilma, kura mill-insetti permezz ta' bexx, kull sena ghandha bzonn tinzabar biex tissahhah.

Mistoqsijiet tad-diskussjoni:

Kemm tahsbu li ddum biex pjanta tikber f'sigra?

Kif tinduna li sigra hija xiha u ghandha hafna zmien?

X'gid jaghmlu s-sigar?

Ir-rahall taghkom - ghandkom sigar?:

Fejn jinsabu?

Gieli s-sigar idejqu lin-nies?

Ghaliex tahseb li jdejqhom?

Kif jistghu jinqerdu s-sigar?

Punti li jridu johorgu - nar, xi pitrolju jew zejt li jidhol fl-gheruq, vandalizmu, qtugh ta' sigar bl-addocc - mhux frieghi biss, jintrabat xi wire li jhaffrilhom iz-zokk (**hawnhekk se jhaddmu l-konfluwenza permezz tad-diskussjoni u ftit sekwenza ghax qed jigu ggwidati kontinwament minni permezz tal-mistoqsijiet.**)

It-tieni pass - Jisinghu il-poezija fuq cassette u jahsbu dwarha.

It-tielet pass - Kull grupp ta' tlieta jinghataw handout b'loghba dwar il-poezija. F'din irridu johorgu xi metafori, personifikazzjoni, rima, ecc.

(Fiha jridu jkunu precizi u sekwenzjali. Il-konfluwenza tidhol xi ftit ukoll peress li l-attività hija forma ta' loghba.)

Ir-raba' pass - Rapprezentant ta' kull grupp johrog u jikteb ir-rizultat tal-loghba filwaqt li terga' tinqara l-poezija u middiskutu peremzz ta' mistoqsijiet din l-informazzjoni li nstabet mill-istudenti stess. (*konfluwenza u precizjoni*)

Il-hames pass - Tinqara n-nota tal-poezija moghtija lill-istudenti fuq handout. (*precizjoni*)

Fl-ahhar jinghata x-xoghol ghad-dar - Ifittxu xi artiklu dwar deforestazzjoni jew att vandlu f'Malta jew madwar id-dinja - mill-internet, gazzetti, rivisti. (**Precizjoni / Teknika minhabba r-relevanza**)

Ix-xoghol jista' jinghata lura forma ta' gazzetta, paragrafu, poezija, komik, artiklu jew rapport. Kulhadd ghandu jkollu l-opportunità jkun kreattiv kemm irid. (**S/P/T/K**)

Rizorsi: IZ-ZABRA - VICTOR FENECH

1. Victor Fenech huwa l-istess poeta li kiteb il-poezija 'Pitirross' u 'Tradiment'. Dawn il-poeziji kollha miktubin bl-istess stil dak ta' p _____.
2. Peress li din il-poezija ghandha dan l-istil partikolari, ir-rima taghha dejjem tkun rima i_____ bhal nghidu ahna l-kelma *hedlija* taqabel ma *godlija*. Aghti ezempju iehor ta' din it-tip ta' rima.
_____
3. Is-sigra f'din il-poezija qed tigi mqabbla ma' _____ .
Din tissejjah p_____.
Aghti ezempju iehor mill-poezija fejn il-poeta jaghmel dan.
_____
4. Vers 14 - L-ghasafar telqu hosbiena ... _____.
Veru li gwenhajhom huma ta' dan il-materjal? _____
Din tisejjah m_____.
Aghti ezempju iehor mill-poezija fejn il-poeta jaghmel l-istess.
_____

5. Xi tfisser alliterazzjoni? _____
Sib eżempju ta' alliterazzjoni _____

Qabbel u sib it-tifsira t-tajba

Hagra godlija (v.1)	tibki
Srieraq (v.6)	pjazza
Slielem (v.6)	gebla kbira
Nghasha (v.9)	plural ta' serrieq
Titniehed (v.12)	hafna
Misrah (v.12)	plural ta' sellum
Qatigh (v.13)	vina li taghti ghall-qalb

IZ-ZABRA - VICTOR FENECH

Din il-kitba hija poe-proza. Din la tista' tissejjah poezija u lanqas proza izda ghandha mit-tnejn. Fiha wkoll rima nterna (fin-nofs tal-poezija).

Victor Fenech qed jaghtina stampa ta' misrah b's _____ fin-nofs kbira sew u mimlija weraq tant li tfakkru fil-mara fertili ta' zmien il-preistorja. Gew e _____ min-nies mqabbla ma' pirati u qerduha. Il-misrah kriegh u l-gh _____ ukoll sofrew minn dan l-att vandalu ghax spiccaw bla wens, bla bejta u kellhom imorru jfittxu si _____ ohra.

Din hija protesta ohra kontra l-qerda ta' l-ambjent minghajr l-ebda awtorità ma tiehu azzjoni. Ir-rabja taghna u tal-p _____ tizdied meta nindunaw li ahna l-[bnedmin irridu nkunu li nwaqqfu lil dawn il-vandali ghax kif kulhadd jaf is-sigra mhux se titkellem.

"U s-sigra la tniffset, protesta la lissnet la karba t'ugigh"